

TIDSSKRIFT FOR

BIAVL

**LINDETRÆER
OG DØDE BIER**

LÆS SIDE 365

INDHOLD

- 359** Kursus for Yngre Biavlere
- 360** Orientering
- 362** Månedens arbejde
- 365** Lind – en sand bedrager?
- 368** Biavlskonferencen 2018
- 370** Forening lærer førstehjælp
- 371** Indholdsfortegnelse 151. årgang
- 376** En hyggelig sommerdag med Leonore og Jolanda
- 378** Truslen fra neden
- 380** Annoncer
- 384** Møder
- 387** Årets farve er rød i 2018

Indsat: Økologisk biavl i Danmark

FORENING LÆRER FØRSTEHJÆLP
LÆS SIDE 370

HYGGELIG SOMMERDAG MED LEONORE OG JOLANDA
LÆS SIDE 376

Danmarks Biavlerforening
Nummer 12/2017 – 151. årgang
Oplag 6300
Layout og tryk Jørn Thomsen Elbo A/S

Udgivet af Danmarks Biavlerforening
Fulbyvej 15 · 4180 Sorø
dansk@biavl.dk · www.biavl.dk

Telefontid Mandag - torsdag kl. 9 - 14
Tlf. 57 86 54 70

Deadlines for indsendelse af
foreningsmeddelelser og annoncer, som ønskes bragt i:
Januar senest onsdag den 27. december
Februar senest torsdag den 25. januar
Marts senest fredag den 23. februar

Foreningsmeddelelser indtastes i kalenderen på
www.biavl.dk/medlemmer/arrangementer2
Annoncer bedes sendt til Rolf Tulstrup Theuerkauf på rt@biavl.dk

Tidsskrift for Biavl udkommer:
Januar Omdeles omkring den 20. januar
Februar Omdeles omkring den 20. februar
Marts Omdeles omkring den 20. marts

KURSUS FOR "YNGRE BIAVLERE" I ALLE ALDRE

Lørdag den 3. og søndag den 4. marts 2018 sammen med biavlskonferencen i Middelfart

Kursus for yngre biavlere er for alle nyere biavlere med lyst til at deltage i en spændende og inspirerende weekend.

Man bør have et grundlæggende kendskab til fagudtrykkene, samt have prøvet at arbejde med bier.

Kurset er tilrettelagt og styret af Lars Fischer og Zofuz Knudsen og vi får besøg af en række kendte, vidende og veltalende biavlspersonligheder.

Kursusindhold

- Erfarne biavlere deler ud af deres viden og praktiske erfaringer.
- Hvordan holder vi vores bifamilier sunde og sygdomsfri.
- Vi kommer helt tæt på bierne og deres anatomi med stereolup.
- Hvordan man laver dronninger med få bifamilier.
- Hjælp, mine bier vil sværme. Hvad gør jeg?
- Hvordan kan Danmarks Biavlerforening hjælpe os nyere biavlere.
- Honningbehandling fra stade til salgsklar vare.
- Slyngning og presning af honning.
- Erfaringsudveksling og diskussion. Alle spørgsmål er gode spørgsmål.

Kursusprogram

Vi er stadig i gang med at træffe de sidste aftaler med underviserne. Så snart detaljerne er på plads, kan du finde programmet på www.biaavl.dk og her i bladet.

Pris og tilmelding

Prisen på kun 1295,- kr. dækker kursusdeltagelse og fuld forplejning, dog uden overnatning. Tilmelding og betaling foregår på www.bishoppen.dk. Da der desværre kun er plads til 40 kursister tildeles pladserne efter først til "honningkrukken" metoden.

Knud Graaskov
Formand
Danmarks Biavlerforening
Enghaven 33, 4000 Roskilde
E-mail: dbf-formand@biavl.dk
Telefon: 26 84 31 43

Rune Havgaard Sørensen
Sekretariatsleder
E-mail: rhs@biavl.dk
Telefon: 57 86 54 69

Ansvar: Administrativ ledelse,
økonomi og foreningsrådgivning
Tilknyttet: Bestyrelse, Økonomi-
udvalg og Markedsføringsudvalg

Sally B. Malmros
Kontorfunktionær
E-mail: sbm@biavl.dk
Telefon: 57 86 54 72
Ansvar: Salgsafdeling, medlems-
administration og kalender

Rolf T. Theuerkauf
Ansvarsh. redaktør og konsulent,
Agronom
E-mail: rt@biavl.dk
Telefon: 57 86 54 68
Ansvar: Kommunikation, lovgivning,
rådgivning.

Ole Kilpinen
Konsulent, Biolog
E-mail: olek@biavl.dk
Telefon: 57 86 54 67
Ansvar: Anvendt forskning og
rådgivning
Tilknyttet: Uddannelsesudvalg

Flemming Vejsnæs
Konsulent, Biolog
E-mail: fv@biavl.dk
Telefon: 57 86 54 73
Ansvar: Anvendt forskning og
rådgivning
Tilknyttet: Fagligt udvalg

Danmarks Biavlerforening
Fulbyvej 15 • 4180 Sorø
E-mail: dansk@biavl.dk
www.biavl.dk

Telefon: 57 86 54 70
(hovednummer)
Telefontid: mandag - torsdag kl. 9-14

ORIENTERING

Husk at bruge dit login

Med dit medlemsnummer, som er angivet bag på dette blad, kan du få adgang til en lang række ekstra servicere på Danmarks Biavlerforenings hjemmesider.

- Dine oplysninger på 'Min side'

På www.biavl.dk/medlemmer finder du under menupunktet 'Medlemmer' et punkt kaldet 'Min side'. Her kan du som medlem logge ind på 'Min side' og se de oplysninger, som vi har registreret om dig. For at logge ind skal du indtaste brugernavn i form af medlemsnummer, som står umiddelbart over dit navn på bagsiden af dette blad. Kan du ikke huske dit kodeord, kan du bruge funktionen "Glemt login" eller kontakte Danmarks Biavlerforening.

Det er vigtigt at du sikrer, at siden er opdateret, da det giver os de bedste muligheder for at servicere dig. På 'Min side' fremgår eksempelvis dine kontaktoplysninger, og du kan her foretage eventuel adresseændring. Herunder er det også vigtigt, at du har registreret den mail-adresse, som du anvender. På den måde undgår du, at kommunikation fra os går tabt, og du vil på den måde modtage nyhedsbrevet BIAVLER•NYT. Endvidere kan du til- og afmelde dig "Bestøverlisten", hvor jordbrugere kan finde kontaktoplysninger på biavlere, der udfører bestøvningsopgaver og "Sværmhenterlisten", hvor haveejere m.fl. kan finde kontaktoplysninger på biavlere, der kan afhente en bisværm, samt "Honningsalg", hvis du vil fremgå af siden vi-elsker-honning.dk. Det er vigtigt, at disse lister er opdaterede, således at kun biavlere med aktuel interesse for at udføre disse opgaver fremgår af listerne.

- Læs Tidsskrift for Biavl elektronisk

På www.biavl.dk/medlemmer/tidsskrift-for-biavl kan du læse tidligere numre af Tidsskrift for Biavl, og de temahæfter, der er udgivet sammen med tidsskriftet. Du kan læse alle udgivelser fra 2013 og fremefter.

- Stil spørgsmål og læs om andre biavleres erfaringer

På www.biavlerforum.dk kan biavlere nemt mødes, diskutere, udveksle erfaringer, få hurtige svar og skabe et godt biavlsfagligt miljø. Biavlerforum kan også ses på mobiltelefonen, hvilket giver dig mulighed for nemt at kunne deltage og følge med i debatten – også når du er på farten. På biavlerforum er det nemt at finde information fra gamle diskussioner. Forum er delt op i flere underfora, og du skal derfor forsøge at placere dit indlæg det sted, hvor det er mest relevant.

- Køb etiketter og meget mere på www.bishoppen.dk
Dine handler i Bishoppen forløber nemmest, hvis du logger ind, da du ikke skal indtaste dine stamoplysninger igen. Dermed reducerer det også risikoen for fejl i din bestilling.

Temahæfte om økologisk biavl

Den 1. marts 2017 trådte nye regler om økologisk biavl i kraft. Dette har forbedret mulighederne for at producere økologisk honning i Danmark, da arealet hvor der kan drives økologisk biavl er udvidet væsentligt, så det nu også omfatter et antal økologiske jordbrug. Endvidere skal bistader i økologisk biavl, ikke længere kun bestå af træ. Selvom Danmarks Biavlerforening gerne havde set en større forbedring af forholdene for økologisk biavl i Danmark, så er ændringerne et skridt i den rigtige retning.

For at understøtte de nye regler og rådgive interesserede biavlere bedst muligt, modtager du med dette nummer af Tidsskrift for Biavl et opdateret temahæfte om økologisk biavl i Danmark. I temahæftet gennemgås bl.a. gældende regler, så der er god tid til at sætte sig ind i dette inden den 10. april, hvor der næste gang er ansøgningsfrist for godkendelse af økologiske bigårde.

GLÆDELIG JUL OG GODT NYTÅR

Danmarks Biavlerforening ønsker biavlere og samarbejdspartnere en glædelig jul og et godt nytår.

Tak til alle medlemmer, der gennem deres medlemskab er med til at sikre foreningens arbejde for bierne og biavl i Danmark. I 2018 ser vi bl.a. frem til, at sætte meget fokus på uddannelse, når den nye uddannelsesplan for alvor skal realiseres. Uddannelse og opdatering af viden er vigtig overalt i samfundet – også i biavl, så vi kan sikre optimal bestøvning i Danmark.

**Kontoret holder julelukket i perioden
24. december til 2. januar (begge dage inkl.).**

INDKALDELSE TIL GENERALFORSAMLING

Danmarks Biavlerforening
afholder generalforsamling
lørdag den 14. april 2018
kl. 10.00 i Slagelse.

DAGSORDEN:

1. Valg af dirigent.
2. Valg af stemmetællere.
Delegerede kan ikke være stemmetællere.
3. Bestyrelsens beretning.
4. Fremlæggelse af det reviderede regnskab.
5. Bestyrelsens forslag og planer for kommende år.
6. Forslag fra foreningerne, listeforbundene og bestyrelsen.
7. Forslag til budget herunder kontingent.
8. Valg af formand.
9. Valg af 3 bestyrelsesmedlemmer og 1 suppleant.
10. Forslag til mødested for næste års generalforsamling.
11. Eventuelt. Under dette dagsordenspunkt kan der ikke tages beslutninger.

Ad.§ 5 stk. 10: " Forslag, der ønskes behandlet på en ordinær generalforsamling, skal indsendes til Danmarks Biavlerforening senest 6 uger før generalforsamlingen afholdes. Forslag kan kun fremsættes af en forening med mindst 15 medlemmer, af et listeforbund med mindst 15 medlemmer, og af bestyrelsen. Bestyrelsen indstiller forslag til vedtagelse eller forkastelse, med motivation herfor." Forslag til generalforsamlingen skal indsendes senest den 3. marts 2018. Delegerede til generalforsamlingen skal tilmeldes samtidigt. Generalforsamlingen er offentlig, men kun delegerede og Danmarks Biavlerforenings bestyrelse har forhandlingsret, og kun delegerede har stemmeret. Reglerne for generalforsamlingen fremgår af vedtægterne, der kan ses på hjemmesiden www.biavl.dk Yderligere informationer bringes i Tidsskrift for Biavl i februar.

RULLENDE KALENDER

20. januar 2018	Kursus for lokalforeningsbestyrelser	Nordjylland
27. januar 2018	Kursus for lokalforeningsbestyrelser	Fyn
3. - 4. marts 2018	Dansk Biavlskonference	Middelfart
3. - 4. marts 2018	Kursus for yngre biavlere	Middelfart
14. april 2018	Danmarks Biavlerforenings Generalforsamling	Slagelse
26. maj 2018	Kursus for lokalforeningsbestyrelser	Syddjylland
2. juni 2018	Kursus for lokalforeningsbestyrelser	Sjælland
23. juni 2018	Honning&Jordbærdag	Hele landet

Læs mere om ovenstående arrangementer på www.biavl.dk/arrangementer

Hvad skal HONNING KOSTE?

AF NICOLAJ WIUM
www.hyldehuset.dk
information@hyldehuset.dk

Hvad skal prisen være for en vare? Hvad er varen værd? Tag for eksempel et glas honning. Det kan være et glas eller et plasticbæger med 450/500 gram. I yderområderne ligger prisen ofte på 25,- kr. per plasticbæger. I takt med at man nærmer sig de større byer, bliver prisen højere. I København er prisen set til 85,- kr. for et glas honning. Jeg var i Hørsholm (15 km nord for København) i foråret som biinspektør og havde honning med. Da jeg skulle afsted, ville manden købe nogle glas med honning. Da han hørte prisen på 50,- kr. per glas, udbrød han: Øj, det var billigt!

Ser man på prisen på huse på landsplan er der en sammenhæng. Hvis prisen på et hus ligger højt, vil honningprisen være tilsvarende høj. Og omvendt. Men det fritager ikke for undren når man kører på Margueritruen på Sydfyn mellem Fåborg og Svendborg. Her så jeg et velbeliggende hus med udsigt over det sydfynske øhav, og herfra solgte beboerne honning til 25,- kr. per glas. Har de pågældende sælgere mon nogensinde regnet på hobbyen – for dem er det udelukkende en hobby. Hvis man ser på udgiften, vil timelønnen for en sælger være stort set lig med 0.

Der er nok også en tendens til at de ældre biavlere sælger billigt. For min afdøde nestor ville en pris på 25,- kr. være fin, men for mig er prisen utilstrækkelig. Så her er en opfordring: Sæt prisen op.

Oxalsyre

Nu er det tid til drypning med oxalsyre. Opløsningen laves ved en blanding af 1 kg sukker, 1 liter vand samt 75 g oxalsyre. Det giver den rette blanding. Der dryppes ved at ramme bierne mellem tavlegaderne, og der bruges 3-3,5 ml per tavlegade med bier.

I det tyske tidsskrift *bienen&natur* (s.12 i nummer 11/2017) er oxalsyredrypning omtalt. Her har man varieret tykkelsen af strålen og fundet, at det optimale er 1,8 mm. Ifølge artiklen skulle det give den bedste fordeling af syren, forstået som indtrængningen af syren contra afløb af syren.

Vigtigt er det at oxalsyren har den rette temperatur, altså biernes temperatur (ca. 25 grader). Er temperaturen lavere sker der en afkøling af bifamilien, så det nytter ikke noget at tage oxalsyreblandingen direkte fra en kold kælder og så dryppe den ud over bierne. Oxalsyre kan opbevares i tre måneder ved lav temperatur, f.eks. i et køleskab. Når oxalsyreblandingen skal bruges, så varm den op, før den bruges.

Når jeg skal oxalsyredryppe bierne, bruger jeg en automatisk sprøjte. Sprøjten kan indstilles til f.eks. 30 ml, og når de 30 ml er sprøjtet ud, suger sprøjten selv de næste 30 ml op fra en flaske. På den måde går det altså hurtigt at få dryppet oxalsyren ud. I begyndelsen

Oxalsyredrypning er virkelig nemt og hurtigt – især når man bruger en automatisk sprøjte.

Koldslynget og uopvarmet honning

fra bigårde i Hornbæk og omegn, slynget i maj, juni, juli og august for at give smagsvariation.

Maj: Honning fra agerkål, agersennep, blomme, kirsebær, æble, pære, naur, pil, raps, mælkebøtte, robinie, ribs, stikkelsbær, solbær, slåen, hestekastanje.

Juni: Honning fra hvidkløver, gul sennep, cotoneaster, hindbær, tjørn, isop, syltekirsebær, kornblomst, liguster, rødkløver, tørstetræ, tyttebær, boghvede.

Juli: Honning fra brombær, asparges, dueurt, gederams, hjertespend, katost, tidsel, lind, lavendel, lucerne, merian, mynte, stenkløver, timian, isop.

August: Honning fra asters, brombær, lavendel, lyng, honningurt, isop, kastanje, kattehale, merian, timian, vinterraps, rødkløver, serradel, solbrud, solsikke, stenkløver.

Nettovægt 4 x 125 g. Næringsindhold pr. 100 g af varen: Energi 1420 kJ, protein 0-1 g, kulhydrat 83 g, fedt 0 g. Bør ikke gives til børn under 1 år. Opbevares tørt og køligt. Mindst holdbar til april 2019.

Hyldehuset,

Bøtterupvej 22, 3100 Hornbæk, 20 82 97 51,
www.hyldehuset.dk

brugte jeg en almindelig sprøjte på 30 ml, som skulle fyldes op efter hver gang. Dengang havde jeg heller ikke så mange stader.

Jeg har altid brugt den anbefalede varroastrategi fra Danmarks Biavlerforening. Jeg bruger fri myresyre i august måned efterfulgt af oxalsyredrypning i november/december.

Der er også biavlere som ikke bruger myresyre, men som i stedet drypper med oxalsyre i oktober og igen i februar. I den omtalte artikel i det tyske tidsskrift angives der bare én oxalsyredrypning – ifølge artiklen er to gange for meget. Her i Danmark har flere erhvervsbiavlere succes med at oxalsyredryppe to gange. Du kan læse mere om oxalsyredrypning og se instruktionsvideoer på www.varroa.dk

Hvad sker der til jul?

Det er min erfaring, at der til jul skal ske noget nyt, hvert år. Nogle år har jeg haft krukke med honning, andre år specialhonninger og andre gange vokslys. Min 4-i-1 honning sælger absolut mest i december. Honning indsamlet i henholdsvis maj, juni, juli og august tappes separat på 125 gram glas. Så gemmes glassene indtil alle fire typer er klar. De pakkes i cellofan efter mærkning og bagetiket. En pakning med et

glas af hver af de fire typer honning sælges for 90,- kr. I al den tid jeg har solgt honning på torvet er der kun én kunde, der har regnet sammen og så købt et andet glas. Prisen betyder ikke meget her.

Det er uhyre sjældent at en kunde køber min 4-i-1 honning til sig selv. Det er næsten altid som gave. En enkelt gang fik jeg helt udsolgt – det var et rejseselskab fra Kina, der købte ind. Mere bemærkelsesværdigt var det, at det var om foråret.

Jeg har også solgt honning på krukke. Jeg havde længe været på udkig efter krukke, og så fandt jeg nogle egnede i Ikea. Det var lodrette glas, som havde en sandblæst kant rundt om. Glasset var forsynet med aluminiumslåg med gummivulst. Der blev fyldt honning i krukkerne, og jeg havde forventninger om et stort salg, men krukkerne solgte overhovedet ikke – i hvert fald ikke i december. Til gengæld solgte de rigtig godt i foråret, og de var det helt store hit blandt svenskere, der skulle på påskeferie.

Jeg har haft en specialhonning med på torvet. Det var 250 grams glas med en flydende honning samt en kanelstang. Det solgte forrygende det år. Året efter ville jeg gentage succes, men der blev jeg slemt skuffet: Ikke ét eneste glas blev solgt. Det var en engangsforestilling.

Vokslys

Jeg har en kollega, der er specialist i vokslys. Han laver alle mulige typer støbte lys. Han har et specielt smelleanlæg, hvor voksen bliver smeltet. Voksrester og pollen bliver bundfældet og ud af en tappehane, placeret højere oppe, kommer helt ren voks. Voksen indfarves og bliver støbt.

Det er vigtigt at vægetykkelsen er korrekt i forhold til lysets tykkelse. Lyset vil nemlig ose, hvis vægetykkelsen ikke passer. Man kan også risikere, at lyset brænder skævt og vil begynde at løbe. Blandt de mange typer støbte lys er der et som forestiller en elefant. Den er ret så uformelig, men har en væge. Jeg sagde til den første, der købte et elefantlys, at hun skulle passe på vægen. Hun kiggede på mig og erklærede, at vægen sandelig blev klippet af, for elefantlyset var udelukkende til dekoration. Siden har jeg ikke sagt noget. Vokslys har også et helt specielt liv – hvert tredje år sælger de.

Vigtige pressemeddelelser

Det er vigtigt med PR. Når der kommer frisk honning giver jeg altid de lokale aviser et praj, og de bringer altid en god omtale. Sådan cirka hvert kvartal skal der komme en meddelelse. Så husker folk dig.

Årets helt store meddelelse er den om Honning&Jordbærdagen. Her kommer folk langvejs fra (op til 50 km) for at få et jordbær med honning. Samt købe et glas honning.

Det er straks værre at finde på noget til en pressemeddelelse for årets første kvartal. Her kommer f.eks. en meddelelse om en ny støbform, en ny indpakning eller en honning, der stadig er flydende. Eller om en tur til Italien, hvor der var specialhonninger involveret.

Chokolade

Indrømmet, jeg laver chokolade. Ikke bare til mig selv, men til salg. Chokoladen er det helt store lige nu, men det varer ikke længe inden salget stopper. Bare tænk på nytår og tiden derefter – de første slanketure kører allerede i damebladene i dagene mellem jul og nytår. Når arbejdet med bierne stopper, begynder den hektiske chokoladetid som varer fra september til januar. Samtidig med at jeg sælger chokoladen, underviser jeg også i hvordan man laver fyldt chokolade. Det foregår i FOF regi i hele Nordsjælland, i Storkøbenhavn og på Vestegnen. Desuden er der private arrangementer, foredrag og kurser. Det er to gange per uge og en aften med kursus varer normalt fra kl 17.30-21.00.

Når vi kommer til januar, er der ro på, men allerede i februar begynder det igen med chokoladepkurser. Det varer indtil slutningen af april, hvor bigårdene starter. Desuden har jeg begynderkursus i biavl hos FOF, det er tre aftener i marts og to aftener i april – så kom bare i gang!

LIND – EN SAND BEDRAGER?

Årligt er der beretninger om døde bier under lindetræer, og ofte lyder forklaringen, at det skyldes giftig nektar. Men det gør det ikke.

AF ROLF TULSTRUP THEUERKAUF
Danmarks Biavlerforening
rt@biavl.dk

Døde humle- og honningbier under lindetræer er et årligt tilbagevendende tema, og der gives flere forskellige forklaringer. Den hyppigst brugte forklaring er, at lindetræernes nektar er giftig for bierne. Nu har et britisk studie gennemgået den eksisterende litteratur om emnet, og konklusionen er, at nektaren ikke er giftig for bier.

En fremragende nektarkilde

Lind er en rigtig god nektarkilde, og i Biplantekalenderen får den da også tre ud af tre mulige stjerner, mens den får to for pollen. Træet er særligt populært i byer, hvor det kan give meget stort nektartræk. Siden Middelalderen er der i Europa plantet lindetræer, som har skullet forsyne honningbierne med nektar, men allerede i 1600-tallet

var der beretninger om, at lindetræer kan skade bier. Der findes en snes arter af lind, men det er sølvvind (*Tilia tomentosa*), der oftest forbindes med bidød. Sølvvind stammer fra det sydøstlige Europa, men er blevet plantet i stort antal i Europa og Nordamerika. Småbladet lind (*T. cordata*) og storbladet lind (*T. platyphyllos*), samt deres hybrid parklind (*T. x europaea*), er generelt ikke blevet koblet med bidød.

Humlebier rammes hårdest

Det er især humlebier, som findes døde under lindetræer. En sammentælling af de rapporterede fund af døde bier viser, at humlebier udgør mere end 75%. Det er særligt de korttungede humlebier som dør i forbindelse med besøg i lindetræernes blomster.

Giftig nektar

Det er en vidt udbredt antagelse at det er bestanddele i nektaren som forårsager biers død, og det er især monosakkaridet mannose som er blevet mistænkt for at slå bierne ihjel. Denne påstand er dog kun underbygget af sparsomme undersøgelser. Et fodringsforsøg med blot otte humlebier og syv lindeblomster viste, at samtlige humlebier døde inden for 12 timer. En anden undersøgelse viste, at hvis humlebieerne blev fodret med nektar fra syv lindeblomster, så svarede det til, at de kun

*Blomstrende lindetræ.
Foto Colourbox*

*Man kan ofte finde døde
humlebier under et lindetræ.
Foto Asger Søgaard Jørgensen.*

fik dækket 2% af deres energibehov. Humlebiene var med andre ord ikke døde af nektaren, men nærmere på grund af mangel på nektar.

Flere undersøgelser har faktisk vist, at nektar fra hverken søvlind, småbladet eller storbladet lind indeholder mannose. Men kan mannose mon så dannes som et nedbrydningsprodukt i bien?

En undersøgelse af fordøjelsessystem, bagkrop og hoved hos 80 døde humlebier fra blomstrende søvlind, viste, at mannose var fuldstændig fraværende i humlebiene. I et andet studie blev 30 humlebier fodret med nektar fra søvlind, men en efterfølgende undersøgelse af deres fordøjelsessystem og hæmolymfe viste ingen spor af mannose. Et fodringsforsøg, hvor humlebier i fem dage blev fodret med nektar fra søvlind, viste ingen negativ påvirkning af humlebiene.

Det er foreslået, at pollen fra søvlind måske kan være årsag til bidøden. Humlebier er set samle pollen fra søvlind, hvilket ikke er tilfældet hos honningbier, og det kan derfor være en mulig forklaring på, at hovedparten af døde bier under lindetræer er humlebier. Dog er der ikke foretaget kemiske analyser af pollen, ligesom det er uvist, om bierne æder pollenet når de samler det i lindeblomsterne, eller om de bringer det hjem til boet for at fodre ynglen med det.

Artiklen konkluderer på baggrund af de foreliggende undersøgelser, at mannose ikke forekommer i lindenektar og derfor ikke kan være forklaring på fænomenet med døde bier under lindetræer. Dog kan det ikke fuldstændig udelukkes, at der kan være andre giftige forbindelser i nektaren.

Insekticider

På trods af, at lindetræer er ret modstandsdygtige

overfor tørke og skadedyr, så kan de til tider angribes meget kraftigt af bladlus, og det kan blive nødvendigt at anvende insekticider. I artiklen refereres til et tilfælde i 2013 i Oregon, hvor der blev fundet 50.000 døde bier under småbladet lind. Årsagen til denne voldsomme forgiftning var sandsynligvis anvendelsen af neonikotinoidet dinotofuran, som træerne var blevet behandlet med kort tid forinden.

Bidød under lindetræer er observeret længe før gruppen af neonikotinoideer kom på markedet, hvorfor brugen af midlerne ikke kan forklare fænomenet generelt.

Død af naturlige årsager

Søvlind blomstrer i sidste halvdel af juli og frem til begyndelsen af august, og store træer kan tiltrække tusinder af bier. Hos mange arter af humlebier er det netop i den periode, hvor samfundet synger på sidste vers. Det er foreslået, at det er disse gamle og slidte bier, der dør under trækket på lindetræer, og at disse naturlige dødsfald fejlagtigt bliver tolket som forgiftning af bierne. En tysk undersøgelse har vist, at ud af 4116 døde humlebier indsamlet under lindetræer, kunne kun 6% af disse betegnes som gamle og slidte. I samme undersøgelse studerede forskerne om døde bier udviste tegn på, at rovdyr havde haft fat i dem. Godt 11.000 døde bier blev undersøgt, og 76% af dem havde skader som kunne stamme fra rovdyr. Under nogle træer lå et stort antal døde bier, men de udviste kun få skader som kunne stamme fra rovdyr. Dette tyder på, at rovdyr hovedsageligt angreb døende eller døde bier, og dermed kun udgjorde en sekundær faktor.

Artiklen sammenfatter emnet med, at naturlige dødsårsager som følge af alder eller rovdyr udgør en andel af de observerede dødsfald, men slet ikke i et sådant

omfang, at det kunne forklare de mange tusinde døde bier i den tyske undersøgelse.

Sult

Sølvlinds sene blomstring falder i en periode, hvor det ofte kan være svært for bierne at finde andre nektarkilder. Et studie har vist, at i den periode hvor sølvvind producerer nektar, ses en stigning i antallet af døde humlebier hen imod slutningen af blomstringsperioden. Sidst i blomstringsperioden udskilles nemlig betydeligt mindre mængder nektar, men humlebieerne fortsætter ufortrødent med at flyve på blomsterne.

I et studie blev trækbier af mørk jordhumle overvåget. Boet var placeret tæt på en sølvvind og humlebieerne blev overvåget i de 11 dage blomstringen varede. Samtidig med at nektarproduktionen ophørte på 8. dagen, begyndte humlebieerne at vende hjem til boet uden nektar. Der blev fundet døende og døde individer under træet, og til sidst døde boet af sult. De døende trækbier blev undersøgt, og det viste sig, at de kun havde en tredjedel af energireserverne sammenlignet med trækbier som besøgte småbladet og storbladet lind.

Lammede humlebier genvandt hurtigt styrken, hvis de blev fodret med nektar fra sølvvind.

Honningbier kan bedre klare perioder med nektarmangel pga. deres honningforråd hjemme i boet. Dette kan være en forklaring på, at der under sølvvind findes færre døde honningbier end humlebier.

Det er dog uklart, hvorvidt sult som følge af mangel på alternative nektarkilder kan forklare fænomenet fuldstændigt. I 2016 blev der i en britisk botanisk have fundet 403 døde humlebier under sølvvind – på trods af at der var mange andre nektarproducerende planter i nærheden.

Snyd og bedrag

Humlebier – og til en vis grad honningbier – tiltrækkes af lindetræer selv i slutningen af blomstringsperioden, hvor der kun er lidt nektar tilgængeligt. Sølvvind dufter kraftigt, og det har ført til spekulationer om, om duften eventuelt efterligner ukendte humlebiferomoner, som får bierne til at besøge træet uden at få en nektarbelønning. En undersøgelse har påvist koffein i nektaren fra småbladet lind, og fodringsforsøg har vist, at koffein forbedrer honningbiers duftthukkommelse. Hos fritflyvende honningbier øges trækintensiteten og rekrutteringsadfærd, når de i fodringsforsøg får sukkervand tilsat koffein. Koffein øgede biernes vedholdenhed med at flyve tilbage til den tidligere belønnende foderskål - også selv om skålen var tom. Samtidig mindskedes biernes lyst til at lede efter alternative trækkilder i nærheden af foderskålen.

Koffein gør altså planter i stand til at mindske deres investering i nektarproduktion ved at snyde bierne til at opfatte den mindre mængde nektar som værende en rigtig god trækkilde. Dette bedrag fører til at biernes honninglager svinder på trods af en øget trækaktivitet. Det er vist, at koffein i nektar påvirker trækadfærden hos humlebier på samme måde som hos honningbier. Det foranlediger forfatterne til at spørge, om en lignede effekt mon manipulerer humlebier til at besøge sølvvind selv efter at nektarproduktionen er ophørt?

Sammenfatning

Der er ingen overbevisende beviser for en direkte giftighed af nektar og pollen fra sølvvind. Og hvad angår mannose, så forekommer det ikke i nektar fra sølvvind. Dette modbeviser hypotesen om at bier bliver forgiftet af mannose under træk på sølvvind.

Sult som følge af utilstrækkelig nektartilgængelighed er den mest sandsynlige årsag til bidød i sølvvind. Men i og med, at bidød optræder når der er alternative trækkilder i området, så kan sult alene ikke forklare al bidøden. Det bør derfor undersøges yderligere, om sølvvind kemisk kan manipulere trækbiers adfærd. En kombination af koffein og flygtige forbindelser fra lind kan måske føre til u hensigtsmæssig trækadfærd hos bier, og i sidste ende føre til sultedøden.

Kilde

Koch H, Stevenson PC. 2017 Do the linden trees kill bees? Reviewing the causes of bee deaths on silver linden (*Tilia tomentosa*). *Biol. Lett.* 13: 20170484.

BIAVLSKONFERENCEN 2018

WEEKENDEN DEN 3.-4. MARTS I "HUSET" VED MIDDELFART,
HINDSGAVL ALLE 2, 5500 MIDDELFART

Dansk Biavlskonference er stedet hvor alle medlemmer af Danmarks Biavlerforening kan mødes og opleve en lang række faglige foredrag og workshops. På konferencen vil der også være udstillinger af bimateriel og meget andet spændende. Samtidig vil der blive rig mulighed for at møde andre biavlere for at udveksle erfaringer og snakke om hvad der ellers rører sig. Du kan tilmelde dig hele arrangementet eller blot de dele der interesserer dig.

Fredag den 2. marts

(kl. 13.00-18.00)

Workshop om varroatolerance. Fredag før biavlskonferencen, vil der være en præsentation af det svenske VSH (Varroa sensitive hygiene) projekt og så vil vi snakke om, hvordan vi som danske biavlere selv kan undersøge vores biers varroatolerance. Deltagelse i workshoppen er gratis, men man skal selv sørge for eventuel overnatning.

Lørdag den 3. marts

Formiddag (10.00-12.00)

Sal 1	Sal 2
Min biavl og bestøvning ved erhvervsbiavlere Peter Lundager	Genetikken bag honningbiers forsvar mod sygdomme ved Per Kryger , Aarhus Universitet
Vokskvalitet og vokssituationen i Danmark ved erhvervsbiavlere og voksmelter Poul Bach Sørensen	Resultater fra det store svenske screeningsprogram for bisygdomme ved Eva Forsgren fra universitetet i Uppsala, Sverige

Eftermiddag (13.00-18.00)

Sal 1	Sal 2
Mit slyngerum, honningbehandling og markedsføring ved Klaus Hviid Petersen	Honningens gode egenskaber ved Renate Frank , tysk ernærings ekspert som har skrevet flere bøger om honning (tysk, med oversættelse)
Paneldiskussion om emnet "Er dansk honning for billig?" Michael Petersen (Aulumgaard), Klaus Hviid Petersen , Ivan Nielsen (DBF) og Erling Atzen (DBF)	Naturlig kemi i kløverblomster, hvordan klarer bierne det? ved Annette Bruun Jensen , Københavns Universitet
Markedsføring af biernes produkter ved Rune Havgard Sørensen , DBF	Varroabekæmpelse i Nordtyskland ved Guido Eich , tysk biavlslrådgiver (tysk, med oversættelse)
Fremmedstoffer i honning ved Rolf Theuerkauf , DBF	Indret haven til travle bier og din egen travle familie ved havekonsulent Laila Sølager
DBFs konsulenter fortæller om foreningens projekter	

Aften (19.30-21.00)

Den kendte kok og forfatter, **Claus Holm**, som også har lanceret en serie køkkenudstyr, holder et inspirerende og underholdende foredrag.

Vi har i år valgt lørdag, at køre to sale med sideløbende foredrag, som der vil være mulighed for at skifte mellem. Programmet ser ud som følger.

Som sidste år vil der blive afholdt et amerikansk lotteri med fine præmier. Lodtrækning lørdag aften efter sidste foredrag, samtidig med udskænkning af mjødprøver.

(21.00 -)

Lodtrækning, mjødsmagning og socialt samvær.

Søndag den 4. marts

Vælg mellem følgende ½-dags workshops:

Formiddag (9.30-12.00)

Genetik, renavl og eksport af dronninger. Afholdes af dronningeavlereforeningen, men er åben for alle deltagere i Dansk Biavlskonference

Produktion af småfamilier. Poul Bach Sørensen demonstrerer og fortæller om vigtigheden af at lave småfamilier

Mjødbrygning. Søren Lyshøj der sidste år udgav bogen Mjød, verdens ældste vin, afholder en praktisk workshop om mjødbrygningens kunst (gentages eftermiddag)

Bistadets helseprodukter. Renate Frank fortæller om propolis, gele royale, voks og pollen (på tysk, med oversættelse)

Eftermiddag (13.00-15.30)

Det elektroniske stadekort. Flemming Vejsnæs og Ole Kilpinen demonstrerer og fortæller om nye muligheder med foreningens elektroniske stadekort

Mjødbrygning. Søren Lyshøj der sidste år udgav bogen Mjød, verdens ældste vin, afholder en praktisk workshop om mjødbrygningens kunst (gentagelse fra formiddag)

Økologisk biavl. Preben Kristiansen og Lotta Fabricius fortæller om forholdene for økologisk biavl i Sverige. Herudover vil der være en diskussion af de danske regler og dokumentationskrav.

Dronningeproduktion til husbehov. Dronningeavlereforeningen fortæller og forklarer om muligheder og begrænsninger ved at producere egne dronninger.

PRISER BIAVLskonference 2018

Lørdag inkl. formiddagskaffe, frokost, eftermiddagskaffe, middag og aftenkaffe kr.....	725,-
Lørdag inkl. formiddagskaffe, frokost inkl. 1 genstand, eftermiddagskaffe kr.....	495,-
Søndag inkl. formiddagskaffe, frokost inkl. 1 genstand, eftermiddagskaffe kr.....	495,-
Hele konferencen (inkluderer ikke overnatning) kr.....	1.175,-
Overnatning 3. marts - 4. marts hos Huset Middelfart: Enkeltværelser inkl. morgenmad kr.....	695,-
Dobbeltværelser 2 personer inkl. morgenmad kr.....	895,-
Overnatning: Oplys koden "Biavl2018" ved reservation på e-mail: Post@huset-middelfart.dk eller tlf.: 70 12 36 00	

Tilmelding til konferencen (dog ikke overnatning) på www.bishoppen.dk

Der tages forbehold for programændringer og trykfejl.

FORENING LÆRER FØRSTEHJÆLP

Kurset var skræddersyet til biavlere.

Nordsjællandske Bivener har afholdt et førstehjælpskursus i Dansk Røde Kors regi, specielt skræddersyet til en biavlerforening. Det kan anbefales.

*AF GEORG MESSMANN
Nordsjællandske Bivener
mess@c.dk*

I Nordsjællandske Bivener (NBV), en veldrevet medlemstor biavlerforening nord for København, hænder det, at vi gør noget fornuftigt. Vi har i november afholdt et førstehjælpskursus. DET var fornuftigt. Deltagerne var fra 12 til 74 år gamle, og alle fik udstedt et officielt Dansk Røde Kors certifikat.

Én af foreningens medlemmer, Jan Krogså, er instruktør i Dansk Røde Kors. Det var ham, der foreslog, at NBV afholdte et førstehjælpskursus i Dansk Røde Kors regi, specielt skræddersyet til en biavlerforening - for maksimum 16 deltagere. Vi stykkede det sådan sammen, at selvom deltagerne selv skulle betale kr. 250, ville arrangementet også ved fuld tilslutning give NBV et mindre underskud.

Førstehjælp er mange ting, så Jan foreslog at vi prioriterede et kursus med fokus på to ting, førstehjælp ved hjertestop og førstehjælp ved anafylaktisk chok. Hertil blev afsat 4 timers kursus til første del og 1½ time til

anden del, for at kunne nå helt til bunds med disse to emner. I alt 5½ timers undervisning på en lørdag, fra kl. 9.00 til 15.00, med ½ times frokost arrangeret og betalt af NBV.

Kursus forløb overordentligt godt. Dansk Røde Kors ved præcis hvad de gør. Og det gør Jan også. Kursus var en pædagogisk velfungerende miks af foredrag, video, demonstration og ikke mindst praktiske øvelser på vellignende dukker. Deltagerne kontrollerede hinanden via spørgeskema, og ved fejl - hvad enten det var teoretiske eller praktiske - blev emnet gentaget af instruktøren indtil han var tilfreds.

Alle deltagerne var godt klar over, at der findes noget som hedder en hjertestarter. Men ingen havde brugt én før, og selvom vi nok skulle kunne hitte ud af det, ville vi inden dette kursus nok have spildt værdifulde sekunder. Nu har alle øvet brugen. Og selvom de fleste biavlere har hørt om anafylaktisk chok, så ved deltagerne nu helt eksakt hvad de skal gøre og kan skelne mellem nødvendigheden af en antihistaminpille og et 1-1-2 tilfælde.

Fortsættes på side 375

INDHOLDSFORTEGNELSE

TIDSSKRIFT FOR BIAVL

Udgivet af Danmarks Biavlerforening
Redigeret af Rolf Tulstrup Theuerkauf

151. årgang
2017

TITELFORTEGNELSE

400 hektar til bier og sommerfugle 103

Aktivt honningmuseum på den

spanske solkyst 278
Allerede fodringstid 202
Antal medlemmer i lokalforeninger 9

Bedre velvære med bistadeterapi 304

Bekæmp varroa med småfamilier 145
Beretning fra Apimondia kongressen
i Istanbul 333
Bi eller kartoffel – hvad vælger
regeringen? 167
Biavl i EU 45
Biavlskonferencen 2017 16
Biavlskonferencen 2018 327, 368
Bier i kirke 355
Bier og tårnfalke 246
Bier sikrede innovative gymnasiaster
førstepremie 71
Bier styrker den grønne profil 88
Bisæson afløst af hvepsesæson 262
Bliv økologisk biavl 82
Blomster for 300.000 kr. 259
Bred opbakning 141
Bybier og landbier 210

Danmarks Biavlerforenings

projekter i 2017 12
Danmarks yngste erhvervsbiavl 173
Dansk bejdsning af vinterraps udgør
ikke en risiko for bier 275
Den brune bi får hele Narsarsuaq
halvøen 323
Den gode indvintring 234
Den perfekte bigård 42
Donation til biavlerforening 131
Dronningavlerforeningen af 1921 er
trukket i arbejdstøjet 163

En bivenlig kommune 237

Et smukt hjem 227

Forening lærer førstehjælp 370

Forhøjede vintertab 183
Forsøg med dronningeindespærring 306
Fotokonkurrence 135, 231
Fra blomst til bi 24
Fremtidens biavlere til
internationalt møde 248

Fynske biavlere åbnede deres
bigårde 208
Fælles indsats for mere nordjysk
fauna 163

Gedehams indtager nye landområder ... 308
Gennemsnitlige midenedfald 86
Globale rester 345
Går Miljøstyrelsen med skyklapper? 275

Har du set en dronesamlingsplads? 176
Hedebonden og bierne 282
Honning&Jordbærdag 75
Honningens sammensætning 270
Honningtid 170
Humlebier kan lære af hinanden 56
Husk at bestille etiketter til den
nye sæson 118
Husk renparringsstationernes
placering 131
Husk spørgeskemaet 81
Hvad skal honning koste? 362
Hvem er vi? 3
Hvordan påvirker ringe pollenkvalitet
biernes sundhed? 22
Hvordan skal EU's landbrugs-
politik være? 103

Jakobsens A/S vil øge den danske
honningproduktion 195

Kender du historien bag denne mjød? .. 355
Kender du nålen? 35
Klar til fremtiden 244
Klædt på til bier 298
Kongen blandt dronninger 240
Kulde, kulde, kulde 138
Kursus for "Yngre Biavlere" 21, 359

Landmænd skal lære at passe
på naturen 102
Lind – en sand bedrager? 365

Medaljer og pokal til Danmark 301
Mere end bare honning 178
Mindeord: Arne Christensen 323
Mindeord: Erling Odgaard 301
Mindeord: Ernst Harder 116
Mindeord: Professor Ingemar Fries 243
Mine erfaringer med Flow Hive 205
Mobilisering af reserverne 276
Mønske bier får hjælp 131

Navneskifte 71
Nye metoder, nye udfordringer 338
Næringsdeklaration 195
Nødråb! 35
Når blomster ikke er nok 120
Når en sværm støvsuges 283

Orientering ... 4, 40, 76, 108, 136, 168, 200,
232, 260, 296, 328, 360

Penge til besøgspavillon 259
Portræt: Gulbenet gedehams 310
Pyrroli... hva' for en? 341
På besøg i skolebigården 330
På sikker afstand 302

Reddet af en app 54
Rettidig omhu med varroa 199
Rådsmøde med fælles fodslag 53

Sherlock Holmes, bierne og jeg 6
Spændende biavl i nabolandene 48
Spændende lettisk biavl 265
Spørgeskemaundersøgelse 2016 10
Så går det løs! 78

Tag til bier 355
Test af brugsdronninger – rettelse 183
Tid til en lur 227

Udvidelse til tiden 110

Var fuglekongen biavlere? 131
Varieret kost kan spores i vinterbier 58
Velkommen til kursus for
"Yngre biavlere" 355
Vi vil være vært for verdenskongres
i 2021 39
Vinderne af fotokonkurrencen 295
Vintertabsundersøgelsen 2017 107

Øget fokus på de danske grænser 115
Østfynske biavlere med i Grønt Råd 71

Årets gang på vers 103
Årets sidste kontrol sikrer god
overvintring 259
Årets vintertab 226

EMNELISTE

112-app 54

Aflæggerstade 204
Allergisk reaktion 54, 171, 263, 370
Aminosyrer 59, 272
Analysemetode 338
Antibakteriel 171, 274, 304
Apilarnil 179

Apimondia 39, 53, 108, 109,
136, 142, 168, 233, 260, 298, 301, 328, 333
ApiNutrition 179
Apointerapi 178
Avispapirmetoden 113
Bejdsning, neonicotinoide 167, 275
Bestyrelseskurser 260, 329
Bestyrelsesmøde 40, 108, 168, 260, 328
Bestøveliste 109, 137

Bestøvning 52, 77, 302
Bestøvningsopgaver 143
Besøgspavillon 259
Biavlernål 35
Biavlskonference, Dansk 16, 327
Biavlsprogram, Nationalt 40, 45, 142
Biavlssektoren, EU 45
Biernes Dag 208
Biforgiftning 142
Bigift, akupunktur 181

Bigård, placering af	42, 83	Fødegrundlag	22, 77, 210, 233, 297	Mineraler	120, 180, 273
Biinspektør	8, 202	Førstehjælpskursus	370	Myresyre	139, 204, 234, 235
Binævnet	77, 142, 143, 169	Gedehams, gulbenet	308-312	Mærkning af dronning	110
Biosfæreområde	131	Gele royal	181	Natrium	120, 274
Biprodukter	12	Generalforsamling, DBF	141, 168	Naturtiltag	14, 102, 103
Bistadeterapi	304	Glukoseoxidase	272	Neonikotinoideer	167, 260, 275, 345
Bistik	54	Glyfosat	261	Nicheproduktion	12
Bisygdomme	52	GMO	296	Nordisk-Baltisk Biråd	53
Bisygdomsapp	14	Grænseværdier	338, 342	Næringsdeklaration	195
Bivenlig kommune	237	Grønt Råd	71, 259	Nødceller	147
Bivenlige planter	108, 232, 237, 259	Guldnål	144	Omlægning, økologi	41, 77, 84, 136
Bjørneskader	51	Hedebølge	276	Omsmeltnings, tavler	43
Blomsterbrak	232	Honning, moden	170	Ondartet bipest	52
Blomsterstriber	14, 131	Honning, røring	170	Overvintring	58, 259
Brun bi	144, 323	Honning, sammensætning	272	Overvågningsbigårde	13, 200
Buckfast	79, 110, 138	Honning, slyngning	171, 264	Oxalsyredrypning	86, 145, 259
Bugløb	112	Honning, tapning	172	Parring	204, 264
Bund	80, 139	Honning&Jordbærdag	75, 202, 227	Parringsbiologi	176
Bybier	210	Honningfratagning	170	Pejlemærker, visuelle	176
Calcium	121, 274	Honningmuseum	278	Pergapollen	50
Carnica	79, 110, 138	Honningsalg	137	Pesticidrester	143, 338, 345
CBR, Det Centrale Bigårdsregister ...	49, 143	Honningtørring	51	Pesticidstrategien	261
Certificering, bivenlig kommune	237, 238	Honningudbytte	46, 48	Plasttavler	7, 43, 79, 171
Clopyralid (Matrigon)	328, 338, 339	Hvæpse	262	Pollen	12, 22, 59, 121, 179, 180, 302
Clopyralid, handlingsplan	340	Hydroxymethylfurfural (HMF)	274	Pollendiversitet	22, 58, 210, 211
Cocktail-effekt	261, 346	Immundeforsvar	23, 120, 277	Pollendrik	181
Diastase	272	Import, honning	45	Pollenforsyning	211, 212
Drone	50, 177	Indvintring	199, 207, 234	Pollenfælde	211, 212
Dronelarver	179	Insekter, spiselige	50, 179	Pollenindtag	58
Dronesamlingsplads	176	International Food Contest	328	Priser, honning	46
Dronetavle	50, 79, 113, 139, 299	International Meeting of Young		Projekter, DBF	12
Dronning, tilsætning af	147	Beekeepers	5, 248, 249	Propolis	12, 43, 140, 181, 300, 304
Dronningavl	240, 269	INTRA certifikat	115	Propolistinktur	181
Dronningavlerforeningen	163	Invertase	272	Pudseadfærd	25
Dronningeceller	111, 204	Jubilæumsår	141	Pyrrrolizidin alkaloider	13, 341
Dronningeferomon	177	Kalium	121, 180, 274	Rammemål	7, 265
Dronningeindespærring	306	Klimaforandringer	276	Raps	113, 139, 210
Efterafgrøder	58, 213	Kommunikationssystem	56	Raphonning	113, 171, 207
Eftersyn	80	Konkurrence mellem bier	297	Rengøring	80, 84, 207
Eksport, honning	46	Konstituering	168	Renparringsstation	131
Elektrisk ledningsevne	274	Kontrolbesøg, økologi	84	Roskilde Ring	88
Emballage	140	Kvalitetskriterier	12	Småfamilier, produktion af	145-150
Energireserver	58, 277	Landbier	210	Spredningsvej	25
Engbrandbæger	13, 341	Landegrænser, flytning over	115	Stadebille, den lille	115, 203
Enzymer	272	Landskabskvalitet	58, 215	Stadevægte	13, 78
Epipen	55, 263	Ligustica	79, 110, 138	Sortshonning	12
Erhvervsbiavl	173, 265	Lim, tokomponent	80	Spørgeskemaundersøgelse 3, 10, 81, 107, 183	
Essentielle aminosyrer	59	Læhegn	232	Sundhedsattest	143
Etiket	118, 142, 201	Læsøbien	144	Sværmhenterliste	137
Evner, tillærte	57	Løfteredskab	268	Sværmmning	79, 172, 283
Facebook	5, 142	Magnesium	121, 274	Sværmtøvsuger	283
Fangstkassette	306	Manukahonning	171	Tilsætning, dronning	147
Faunastriber	163	Markedsføringsplan	5	Trådning af rammer	266
Fedtlegeme	58	Markedsføringsstrategi	12	Tyveri	137
Flow Hive	205-207	Markedsføringsudvalg	40, 142	Tørring, honning	51
Flytteattest	139	Midenedfald	86	Tårnfalk	246
Foderkasse	268	Midetællegruppe	86	Uddannelsesudvalg	142
Fodermængde	78	Mikronæringsstoffer	120	Udvidelse, opstabilingsstade	111
Fodring	148, 203, 234, 259	Min side	109, 137, 201	Udvidelse, trugstade	110
Formandsmøde	39, 329				
Forsøgsarbejde	12				
Fuglekonge	131				

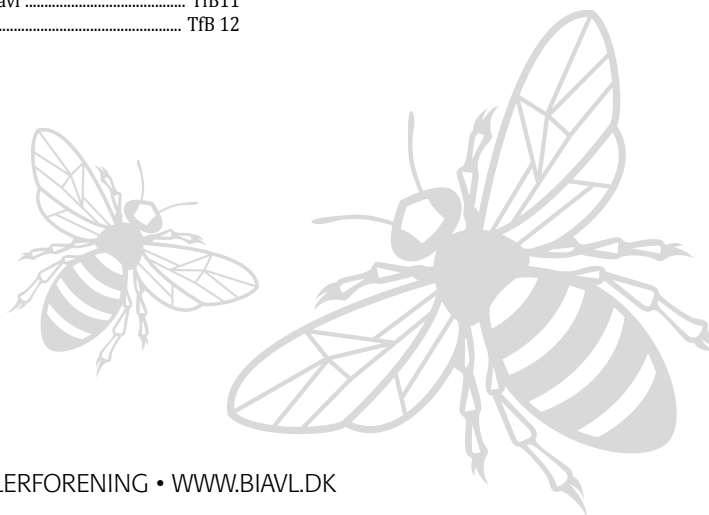
Undervisningsmateriale	143	Vintertab	107, 146, 183, 200, 204, 226	Yngelproduktion	58, 78, 167
Vaccinationsprogram	55	Virkon S	80	Yngre biavlere, Kursus	21
VALOR	14	Virus	52	Økologiregler	4
Vand	79, 120, 276	Visuelle pejlemærker	176	Økologisk biavl	4, 15, 41, 76, 82-85, 108, 136, 142, 260, 329, 360
Vandaktivitet	271	Vitaminer	273	Årsplan	40
Vandindhold	170, 270	Vitellogenin	58, 277		
Varmestress	277	Voks	42		
Varroa	23, 24, 86, 139, 145, 199, 259, 306	Voldgiftssystem	143		
Varroabekæmpelse, opstablingstade	235	Wanna Bee	71		
Varroabekæmpelse, trugstade	234	Webinar	13		
Vinterbier	58				

FORFATTERLISTE

Andersen, Mathias	248	Hartvig-Clausen, Curt	306	Sall, Tina	88
Barry, Suzanne	306	Hetland, Ole	246	Sehested, Helle	208
Dahl, Tristan	248	Holm, Eigil	35	Simonsen, Mette	237
Dejn, Asger	248	Jørgensen, Asger Søgaard	210, 243, 323, 338, 341	Steenberg, Tove	22
Dupont, Yoko	210	Kildsig, Vagn	306	Sternfeldt, Ann-Britt	278, 304
Enkegaard, Annie	22	Kilpinen, Ole	3, 48, 56, 86, 107, 145, 176, 183, 199, 259, 265	Sørensen, Joan	227
Fischer, Lars	333	Knudsen, Zofuz	333	Sørensen, Rune Havgaard	39, 53, 82, 208, 248, 282
Gade, Benny	173, 240	Kryger, Per	22, 115	Theuerkauf, Rolf Tulstrup	24, 45, 54, 58, 120, 141, 176, 244, 270, 276, 302, 308, 310, 338, 341, 345, 365, 378
Graaskov, Knud	167, 275	Messmann, Georg	370	Vejsnæs, Flemming	3, 48, 81, 86, 107, 145, 163, 176, 178, 183, 199, 259, 265, 376
Hansen, Jimmy Munk	205	Nielsen, Frank	301	Wium, Nicolaj	6, 42, 78, 110, 138, 170, 202, 234, 262, 298, 330, 362
Hansen, Lea Frimann	275	Overgaard, Birgit	227		
Hansted, Lise	323	Petersen, Leif Skov	283		

INDSTIK

Begynderpakken 2017	TfB 1
Deltag i Danmarks Biavlereforenings forsøgsarbejde	TfB 3
Biavl for begyndere	TfB 4
Forsøgsrapporten 2016	TfB 5
Branchekode for honningproduktion	TfB 6
Bi eller hveps - lær at kende forskel	TfB 7
Danmarks Biavlereforening - for styrke og faglighed i dansk biavl	TfB 11
Økologisk biavl i Danmark	TfB 12

Kursisterne skal deltage aktivt og gennemføre øvelserne for at bestå kurset.

Førstehjælpsinstruktør Jan Krogså demonstrerer genoplivning.

Der var bred enighed blandt deltagerne om, at nok ville de fleste af os kunne have hittet ud af at gøre et eller andet, hvis vi kom ud for et uheld. Men efter dette kursus vil vi nu med langt større tryghed end før kunne yde en langt mere kvalificeret førstehjælp. Ikke mindst grundet dette kursus' praktiske og realistiske øvelser.

Vil vi i NBV gentage dette kursus til næste år? Uden tvivl! Vil vi anbefale andre biavlerforeninger at arrangere et lignende kursus? Uden tvivl!

Førstehjælpskurset var skræddersyet til biavlerforeningen og bestod af:

Hjertestopkursus (4 timer)

Basal genoplivning af person med hjertestop. For at bestå kurset skal man deltage aktivt og gennemføre øvelserne. Hovedkravet er at kunne udføre 3 minutters hjerte-lunge-redning på fantomdukke uden hjertestarter (AED) og 4 minutters hjerte-lunge-redning med hjertestarter (AED).

Førstehjælp til sygdomme (1½ time)

Omhandler sygdomme der påvirker centralnervesystemet, åndedrætssystemet og kredsløbssystemet. I dette modul er hovedvægten lagt på alvorlig allergisk reaktion og påvirket åndedræt som følge af bistik.

Er din forening interesseret i at afholde et lignende førstehjælpskursus, så kontakt Røde Kors landskontor, Bent Peter Andresen på tlf. 35 25 92 37 eller på benan@rodekors.dk

EN HYGGELIG SOMMERDAG MED LEONORE OG JOLANDA

AF FLEMMING VEJSNÆS
Danmarks Biavlerforening
fv@biavl.dk

Ikke så sjældent sker det, at vi får besøg i huset derhjemme. Nogle gange er der selvfølgelig børn med. Og noget af den bedste underholdning man som biavler kan tilbyde, er at spørge: "Skal vi en tur i bierne?". Og det vil de altid. Fordi, det er bare sejt, spændende og mystisk.

Røgpusteren

Bare det at få bidragten på er en historie i sig selv. Ikke så meget, at det er nødvendigt, men det at det er mærkeligt og lidt sejt. Og måske lidt farligt, det man er ved at begive sig ud i.

Giv ungerne tændstikkerne og bed dem om at få gang i røgpusteren, så er spændingen opbygget. Historien om bier, røg og skovbrand bliver fortalt på vejen over til bistaderne. Og så går vi i gang.

De står og giver røg (af og til ganske rigeligt med

*Jolanda og lillesøster Leonora klar til at gå i bierne.
Foto: Katharina Richter.*

røg - arme bier og mig!). Og så kører historien om bifamilien. "Det er en arbejder, den fede er dronen. Der er dronningen! Kan I se æggene?- og der er larver! Den forseglede honning. Pollenet og historien om blomstens sexliv". Osv, osv.

Det er sjovt og enormt lærerigt for børnene. Jeg giver dem tavler, beder dem om at holde tavlen, med bierne på. Jo, de har handsker på! De begynder selv at tage tavler op. De er godt nok forsigtige. Her bliver der ikke mast bier.

Honninghøsten mangler

Ofte spørges der til, hvordan man høster honning - og må vi ikke godt prøve! Det gjorde Leonore, da hun var på besøg med sin mor og søster. Og her kommer jeg altid i problemer. Slyngen er jo pakket væk, og hvem vil svine en slynge til, nu hvor den lige er blevet gjort ren. Så der må jeg normalt melde pas! Men Leonora lader sig ikke bare sådan feje af. Så hun fik sin vilje, bare lidt anderledes.

Så næste dag drog vi afsted til mit afrikaner stade, som

Biavler og hans besøgende i bigården. Læg mærke til, hvor flittigt røgpusteren bruges. Foto: Katharina Richter.

Håndpresset honning.

nok engang stod til en yderst ringe honninghøst. Men der er da trods alt et par tavler med lidt honning i. Der fortælles gode historier igen. Vi fejer meget omhyggeligt alle bier af, for vi vil ikke have bier med ind i køkkenet. Og så afsted. Men i stedet for at skrælle og slynge, så skal honningen fra afrikaner stadet da håndpresses. Finere kan det jo næsten ikke blive. Helt jomfrueligt. Storesøster Jolanda begynder også at melde sig ind i aktiviteten. Hun skærer stykker af den forseglede honning ud, og Leonora får lov til at håndpresse ned i en skål. Jeg skulle hilse og sige, at al honningen blev godt og grundigt presset. Det synes ungerne især var sjovt. Honning mellem fingrene! Her er det vigtigt at sørge for, at der ikke sidder én eneste bi på tavlen.

Egen honning

Efter presning, lagde vi den pressede honning op i en grov si, og med en fin si under. Det tager tid at lade honningmosten dryppe af. Hos os tog det ca. et døgn af få honningen siet, da det var en tør sensommerhon-

Høsten vises stolt frem - og jo, det er urørt honning.

Honningtavlen fra afrikaner stadet.

ning. Det er nødvendigt med en fin-si i processen da der ellers kommer for mange små voksstykker med over i honningen. Og stolt var Leonore, da hun stod med sin honning. Jeg selv var måske mindre stolt, da årets honninghøst fra afrikaner stadet nu kunne noteres til to glas honning!

Etiketten

Og jo, hun skulle da lave sin egen etiket til honningen. Der blev tegnet og lavet mange forslag. Det var imponerede hvor meget hun gjorde ud af det, og hvor flot etiketten blev.

Håndpresning

Der er sikkert mange af jer der har gjort noget lignende, men at håndpresse honning, gør at "biavlshistorien" bliver gjort færdig og den lille biavler kan få sit glas honning med hjem - stolt som bare pokker! Hun glemmer aldrig biavleren!

TRUSLEN FRA NEDEN

AF ROLF TULSTRUP THEUERKAUF

Danmarks Biavlerforening

rt@biavl.dk

Den asiatiske kæmpehonningbi (*Apis dorsata*) er hjemmehørende i Syd- og Sydøstasien, hvor den bygger sit bo i træer og under klippeafsatser. Boet udgøres af en enkelt frithængende tavle, hvis eneste beskyttelse er de flere lag af vagtbier, som dækker tavlens overflade. Bierne dækker fuldstændig overfladen på tavlen, så den nærmest er kapslet ind af bier.

At tavlen hænger frit gør, at boet er meget udsat overfor bl.a. angreb fra rovdyr. For at kompensere for den udsatte placering, er vagtbierne nødt til konstant at være på vagt overfor mulige trusler i boets omgivelser. Samtidig skal vagtbierne være i stand til hurtigt og effektivt at vurdere, hvorvidt et objekt er en reel trussel eller ej. Vagtbierne udsættes hyppigt for objekter, som passerer tæt forbi boet – det kan f.eks. være blade og kviste som falder ned fra trækronen. Form, størrelse og faldhastighed varierer betydeligt mellem f.eks. blade, grene og kviste. Det eneste disse plantedele har til fælles, er at de bevæger sig nedad. Informationen om at et objekt bevæger sig nedad, bruger bierne muligvis til at opfatte objektet som uskadeligt for boet.

Et frithængende *Apis dorsata* bo.

Foto Muhammad Mahdi Karim.

Sorte skiver

En gruppe forskere tilknyttet universiteter i Tyskland, USA og Thailand, satte sig for at undersøge om bevægelsesretningen udløser biernes forsvarsreaktion. Til at belyse dette, blev sorte træskiver af forskellig størrelse (diameter på 50 cm, 25 cm og 8 cm) ført opad eller nedad i nærheden af boet. Skiverne var fæstnet til bambusstænger, og de blev enten ført op eller ned i en afstand af 1,5 m fra boet.

Antallet af vagtbier der fløj i retning mod skiverne giver et udtryk for, hvilken bevægelsesretning som udløser en forsvarsreaktion. I undersøgelsen indgik tre bifamilier, hvoraf to var placeret i træer mens det sidste hang i 5 meters højde under et tagudhæng. Desuden indgik to sværme i undersøgelsen, som begge var placeret i træer.

Resultater

Forsøget viste, at der var signifikant flere bier som reagerede på den opadgående bevægelse. Samtidig havde skivens diameter en effekt på, hvor mange vagtbier der gik på vingerne – jo større skive, desto flere bier. Forsvaret af boet afhænger af biernes genkendelse af rovdyr, men da det er en bred vifte af honningtyve og rovdyr som angriber, er det ikke muligt for bierne at lave en egentlig genkendelse af de forskellige arter. Derfor er det nødvendigt med en generalisering og klassifikation af indtrængere og rovdyr, og her spiller visuelle indtryk en vigtig rolle i forsvaret. Hurtigt bevægende objekter i det horisontale plan er typisk flyvende insekter eller mindre fugle, og de udløser normalt kun en mindre aggressiv forsvarsreaktion, som har til formål at hindre indtrængeren i at lande på boet. Derimod udløste den sorte skive i opadgående retning et modangreb og stikkelyst, som er en typisk forsvarsmekanisme, når boets eksistens er truet. Boets adfærd i forbindelse med den sorte skives bevægelse opad tyder på, at dette visuelle indtryk gør det ud for at være et stort og ødelæggende rovdyr – især i betragtning af, at reaktionen øges i takt med skivens størrelse.

Forskellen i biernes reaktion på bevægelse opad eller nedad kan være resultatet af tilvænning. Som nævnt

er frithængende boer i træer udsat for mange nedfaldne objekter, og vagtbierne opfatter derfor ikke de nedadgående objekter som en kilde til fare for boet. I undersøgelsen var den ene familie placeret under et tagudhæng, og vagtbierne havde ikke været vant til, at der dryssede noget ned tæt på boet. Alligevel udviste vagtbierne samme tendens til at angribe den nedefra kommende skive. Dette kan tyde på, at bierne

besidder en nedarvet forsvarsmekanisme som udløses, når genstande bevæger sig opad nær boet.

Kilde

Koeniger N, Kurze C, Phiancharoen M, Koeniger G (2017) "Up" or "down" that makes the difference. How giant honeybees (*Apis dorsata*) see the world. PLoS ONE 12(11):eo185325

DELTIDS- OG ERHVERVSBIAVLER- TURE TIL CELLE OG GRAZ

Erhvervsbiavlerdage i Celle den 19.-21. januar
Stor konference i Celle (mellem Hamborg og Hannover) med spændende foredrag (på tysk) og en rigtig god udstilling af bimateriel. Hvis tilslutningen er stor, forsøger vi at arrangere foredrag for kun den danske gruppe. Byen Celle er i sig selv ualmindelig smuk. Desuden findes det lokale biinstitut lige over for konferencestedet, og vi kan varmt anbefale en gåtur i den smukke have. På turen deltager en dansk tyskkyndig konsulent.

Vi anbefaler afrejse fredag den 19. januar og hjemrejse søndag den 21. januar. Man sørger selv for transport til Celle, men vi vil forsøge at organisere fælleskørsel. Tilmeld dig straks, da der er rift om hotelværelserne i Celle. Pris for overnatning ca. 1000 kr.

Tilmelding og yderligere oplysninger:

kontakt fv@biavl.dk

Se mere på:

www.berufsimker.net/grossimkertage-celle-2018/

Become konference i Graz, Østrig, den 23.-25. februar

Europas største biavlsarrangement i 2018 bliver Beecome konferencen i Graz. For to år siden blev Beecome afholdt i Malmø, og det var en virkelig god konference og udstilling. Beecome 2018 forventes at blive væsentlig større end i Malmø, da Graz nærmest er centrum i Europa. Foredragene på Beecome bliver simultanoversat til tysk, fransk og engelsk.

Der er forbindelse til Graz fra både Kastrup og Billund, og Danmarks Biavlerforening vil prøve at finde de mest passende afgang fredag og søndag. Overnatning koordineres på samme måde som på turen til Celle. På turen deltager en dansk tyskkyndig konsulent. Vi overnatter i Graz og tager offentlige transportmidler til kongressen.

Tilmelding og yderligere oplysninger: Tilmeld dig hurtigst muligt og senest den 1. januar. For tilmelding og yderligere oplysninger kontakt fv@biavl.dk. Se mere på: www.erwerbssimkerbund.at/programm-referenten+2500++1136073

En rigtig glædelig jul og et godt nytår
ønsker vi alle vores kunder og forretningsforbindelser.

Der er stadig tid til julegaver,
kig ind og få gode ideer, en snak
og en kop julekaffe.

Husk at se de gode juletilbud
på vores hjemmeside

**Ferielukket fra den 22/12 kl.12.00
til den 2/1 2018
begge dage inkl.**

Bihuset

Tappernøje

Åbningstider:

Man.- fre.....8-17

Lørdag..... 8-12

(Tirsdag lukket)

www.bihuset.dk

Heino Christiansen

Rødlervej 11

4733 Tappernøje

Tlf. 55 96 53 22

Kongeå Biavl

Alt til biavl

Jens O. Svendsen

Jedstedmøllevej 3

6771 Gredstedbro

Tlf. 24 24 18 54

Åbningstider:

onsdag fra 16.00 til 18.00

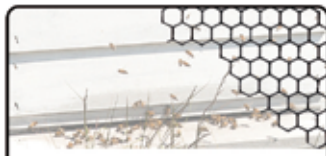
fredag fra 16.00 til 18.00

lørdag fra 9.00 til 12.00

(i perioden fra 1/10 til

27/4 hver onsdag fra 16.00

til 18.00 eller efter aftale)

Stort lagerført udvalg i biavls-
materiel, beklædning, stader,
voks, foder, emballage mm.

Åbningstider:

1/11 - 31/3:

lørdag 9 - 13

1/4 - 31/10:

tirsdag og torsdag

14 - 17.30

lørdag 9 - 13

Voks smeltes og rammer
vaskes hele året.

Honning købes til dagspris.

Honninggården

Abjergvej 7A

5464 Brenderup

honninggaarden.dk

Tlf.: 2999 0333

info@honninggaarden.dk

Lindevej 26, 5474 Veflinge, Fyn

TLF: 64 80 15 18/29 80 69 27

Fra 1.10.17 - 1.4.18 er der åbent

fredage 14-19

Eller efter aftale

www.skovsbiavl.dk

skovsbiavl@skovsbiavl.dk

Bibutikken
alt til biavleren

Max Guldkjær

Pårupvej 50, 3230 Græsted

Tlf. 21 79 17 74

www.bibutikken.dk

max@bibutikken.dk

Åbningstider:

Mandag & onsdag 17.00-20.00

Søndag 17.00-20.00

Samt efter aftale pr. telefon

Butik & Netbutik

MERE END 500 VARENUMRE

KØB & SALG af honning - VOKS afsmeltning - bistader
propolis - honningslynger - bolsjer - mjød - pumper - gavepapir
vokslys - arbejdstøvler - bidragter - rammer - vokstavler - bidragt - handsker
magasin - røgpuster - væger - bifoder - midebekæmpelse - glas
refractometre - trugstade - observationsstade etc.....

KIG IND! i vores butikker eller på www

www.obcbiavl.dk

HAVNDAL · Østerbro 1 · 8970 Havndal · T: 8647 0452 · obcbiavl@mail.dk

Åbningstider: Torsdag og fredag kl. 9 - 17. Lørdag kl. 9 - 12. Eller efter aftale.

HØRNING · Dørup gade 6 · 8362 Hørning · T: 2927 5914 · damgaardensbiavl@gmail.com

Onsdag kl. 8 - 18. Lørdag kl. 8 - 12. Lukket lørdag i perioden 1. oktober - 1. maj. Eller efter aftale

Vil du smelte dine egne rammer og holde styr på din voks?

Økonomisk og effektiv dampvokssmelter, som kan rumme 10-12 rammer. Indeholder grovsi-indsats, så den nemt kan tømmes for kokoner efter afsmeltning. Leveres inkl. 5 liters dampgenerator. En afsmeltningstager tager kun cirka 30 minutter.

Afsmelter 3.040,00 inkl. moms/ ekskl. fragt

Swienty A/S Hørtoftvej 16, Ragebøl
DK-6400 Sønderborg
Tel. +45 74 48 69 69
shop@swienty.com

swienty

for better honey

INDBINDING

Få »Tidsskrift for Biavl«s årgange indbundet solidt, hurtigt og billigt. Pris pr. årgang kr. 300,00 incl. moms og returporto. Betaling: MobilePay til 40 79 74 97 ellers konto 2620 - 575 300 73 42

Årgangene sendes i nummerorden med indholdsfortegnelse inden 1/2-2018 til:

Jes Bonde Nielsen
BOGBINDERI

Tversted gl. Skole, Skolevej 11-13, 9881 Bindslev, tlf. 40 79 74 97
e-mail: jesbonde@jesbonde.dk Hjemmeside www.jesbonde.dk

Bargum's Biavl
v/ Karin og Jürgen Bargum
Høgsholtvej 6, Ravsted
6372 Bylderup-Bov
Tlf. 61 77 41 41

Bemærk
åbningstiderne:
tirsdag 1400 - 1700
torsdag 1400 - 1700
lørdag 900 - 1200

**Salg af biavlsmateriel, voksafsmeltning,
rammevask samt valsning af tavler.**

Vejen Biavlscenter
Bastrup Skovvej 20
6580 Vamdrup

Åbent: tirsdag og torsdag
kl. 16-18 (hele året)

Fra 1.4-1.10 har centeret åbent på
fredage fra kl. 16-18 og
lørdage fra kl. 8.30-12.00
Øvrige dage efter aftale

Benny Gansler
Tlf. 75 36 79 00

Mobil 21 74 79 59

info@biavlscenter-vejen.dk

Vejen Biavlscenter
Borgergade 74
6752 Glejbjerg

Åbent hver onsdag (hele året) kl. 16-18
eller efter aftale

Tlf. 75 36 79 00

Mobil 21 74 79 59

info@biavlscenter-vejen.dk

www.biavlscenter-vejen.dk

NORDJYSK

Biavlscenter & Dyrefoder

Bistader • Værktøj • Voks

Honningemballage

*Vi modtager rammer til
afsmeltning og vask hele året*

Åbningstider:
Mandag-Fredag: 10-17
Lørdag: 9-13

**Se vores
webshop på
www.nordjysk.com**

Ølsvej 46, 9500 Hobro - Tlf. +45 98 52 27 80 - info@nordjysk.com
www.nordjysk.com

Aulumgaard A/S

Kære biavlere og forhandlere

Med tak for et godt og konstruktivt samarbejde i 2017 ønskes alle en glædelig jul og et godt nytår

FLYDENDE FODER
I 14 KG SPANDE

ÅBNINGSTIDER JUL OG NYTÅR
Lukket 23. december - 1. januar (begge dage inkl.)

WEBSHOPPEN ER ÅBEN!

Aulumgaard A/S
Buntmagervej 18, 7490 Aulum
Tlf. +45 96 41 21 00
info@aulumgaard.dk
www.aulumgaard.dk

Åbningstider:
Hverdage 9.00-16.30
Lørdag 9.00-12.00

Gode tilbud på
www.aulumgaard.dk

Honning og bivoks købes

Honningpigen

Forhandler alt til din biavl

Julegaveidé
Et gavekort til
år 2018.

Honningpigen · Alstedvej 77 · 4173 Fjenneslev · 40310125
www.honningpigen.dk · mail: honning@honningpigen.dk

Klausholm Biavl

Rammer fra eget værksted

Alt i materiel
Smeltning af voks og rammevask udføres.

PS ! KUN VOKS FRA „GRØNNE BIAVLERE“

Karstoftvej 8, Uhre. 7330 Brande
Træffes bedst kl. 12-12.30
eller efter kl. 20

Tlf. 97 18 70 16

mobil: 21 45 97 76

NB ! Bestil i god tid.

Foto Colourbox

MIDTJYSK BIAVLSCENTER

Åbningstider:
fra 1.10.2017-30.4.2018
Torsdag fra 16-19

Ølgodvej 39 - Urup
7200 Grindsted

Tlf. 75 33 00 22

Mobil 23 30 30 22

"Biavl - bier, blomster og honning"

Bogen henvender sig til alle med en spirende nysgerrighed rettet mod biernes og biavlens verden. Det være sig naturinteresserede, jordbrugere, folkeskoler og andre. Bogens hensigt er at give et inspirerende indblik i biernes og biavlens verden, men der er ikke tale om en egentlig lærebog i biavl.

Udgivet af forlaget Lindhardt og Ringhof i samarbejde med Danmarks Biavlerforening. Bogen er på 280 sider og er skrevet af Rolf Theuerkauf og Benny Gade, der begge er aktive i Danmarks Biavlerforening.

Pris: 349,95 kr.

Forseglingsetiket med "Bedst før"

Danmarks Biavlerforenings nye forseglingsetiket med felt, hvor "Bedst før"-dato kan anføres.

Den nye forseglingsetiket tjener derfor to formål, nemlig dels at forsegle honningglassets låg og dermed sikre at glasset er uåbnet, og dels at forsyne honningen med datomærkning.

Forseglingsetiketten måler 60 x 13 mm og fås i ruller á 500 stk.

Pris: 62,50 kr. pr. rulle

Forklæde med logo

Ensfarvet forklæde med Danmarks Biavlerforenings bomærke. Justerbar strop samt lomme på front.

65% polyester / 35% bomuld. One size.

Vælg mellem 3 forskellige farver.

Pris: 299,- kr.

Etiket til lynghonning

Lyngetiketten i nyt design måler

11,0 x 4,0 cm (passer til 225 g glas)

Pris:

Rulle á 1.000 stk.: 537,50 kr.

Rulle á 300 stk.: 243,75 kr.

MØDER

FYN

Nordfyns BF Anders Peter Blæsild: Fredelige bier. Onsdag

den 17. januar 2018, kl. 19.00 – se mere under Vestfyns BF

Ringe & Omegns BF Torsdag den 18. januar kl. 19

kommer formand for Danmarks Biavlerforening Knud

Graaskov og fortæller om Apimondia 2017, Danmarks

Biavlerforenings visioner og om neonikotinoider i plan-

tebeskyttelsesmidler.

Arrangementet i foreningens hus Sdr. Højrupvej 104a,

Søllinge 5750 Ringe (Bag Søllinge forsamlingshus). Alle

er velkomne.

Pb.v. Aksel Scheby

Svendborg og Omegns BF Bestyrelsen ønsker medlem-

merne en glædelig jul og et godt nytår.

Pb.v. Jørgen Bang

Vestfyns BF Anders Peter Blæsild: Fredelige bier. Onsdag

den 17. januar 2018, kl. 19.00.

Sted: Hørvævmuseet på Krengerup, Nårupvej 30, 5620

Glamsbjerg.

Anders Peter Blæsild har været biavler i 39 år og har

hjemmesiden "fredeligebier.dk". Vi har derfor bedt ham

komme og fortælle om, hvordan man i teorien og i praksis

laver fredelige bier. Han sælger selvfølgelig også dron-

ninger på forskellige stadier, og det stiller spørgsmålet:

på hvilket stadie er det bedst at købe dronninger, og

hvordan får man dem tilsat med det bedste resultat?

Han laver og sælger også småfamilier og kunstsværme,

og hvad er det i grunden? På denne aften kan du få svar

på dine dronninge- og biracespørgsmål. For Anders har

både buckfast og carnica, og så har han i 2016 overtaget

renparringsstationen på Helnæs.

Vindinge Herreds BF Anders Peter Blæsild: Fredelige

bier. Onsdag den 17. januar 2018, kl. 19.00 – se mere

under Vestfyns BF

Østfyns BF Anders Peter Blæsild: Fredelige bier. Onsdag

den 17. januar 2018, kl. 19.00 – se mere under Vestfyns BF

JYLLAND 6000-6999

BF for Haderslev og Omegn Afholder Visionsaften, onsdag den 24. januar 2018 kl. 19.00 i KFUM-huset, Kløvermarken 1, 6100 Haderslev. Hvor vil vi hen med vores forening, og hvad skal bestyrelsen arbejde for?

Der vil være kaffe og lidt brød. Aktiviteten er kun for medlemmer. Der er ikke tilmelding.

M.v.h. Morten Roest

Skjern-Egvad BF afholder Vestjysk Biavlskonference lørdag den 24. februar kl. 9.30-17.00. Konferencen afholdes i samarbejde med biavlerforeningerne i Brande, Herning, Holstebro og Lemvig – se annonce andetsteds i bladet.

JYLLAND 7000-7999

Brande BF Lørdag den 24. februar kl. 9.30-17.00: Vestjysk Biavlskonference. Konferencen afholdes i samarbejde med biavlerforeningerne i Herning, Skjern-Egvad, Holstebro og Lemvig – se annonce andetsteds i bladet.

Herning og Omegns BF Den 22. januar 2018 på Løvbakkevej 32 kl. 19.00: Casper Løke fra Udgaards Bryghus i Holstebro vil fortælle os noget om, hvordan man brygger Mjød. Smagsprøver kan købes.

Lørdag den 24. februar kl. 9.30-17.00: Vestjysk Biavlskonference. Konferencen afholdes i samarbejde med biavlerforeningerne i Brande, Skjern-Egvad, Holstebro og Lemvig – se annonce andetsteds i bladet.

Holstebro BF Lørdag den 24. februar kl. 9.30-17.00: Vestjysk Biavlskonference. Konferencen afholdes i samarbejde med biavlerforeningerne i Herning, Skjern-Egvad, Brande og Lemvig – se annonce andetsteds i bladet.

Lemvig BF Lørdag den 24. februar kl. 9.30-17.00: Vestjysk Biavlskonference. Konferencen afholdes i samarbejde med biavlerforeningerne i Herning, Skjern-Egvad, Holstebro og Brande – se annonce andetsteds i bladet.

JYLLAND 8000-8999

Kaløvig-Egnens BF afholder den 7. februar kl. 19.00 fællesmøde i Den Gamle Stald på Gl. Estrup i samarbejde med Randers BF og Norddjurs BF – se annonce andetsteds i bladet.

Norrdjurs BF Oxalsyrebehandling og plantning af Sitka graner i skolebigården. Den endelige dato er ikke fastsat endnu, for den afhænger af hvornår bierne forventes at være yngelfri. Når datoen er fastlagt, vil du modtage en mail, med tidspunktet.

På dagen vil vi samtidig plante Sitka graner foran bihusene, for at skabe mere læ for bierne. Du bedes medbringe en spade, så vi kan hjælpes ad med arbejdet.

Martin blander oxalsyre for dig. Du skal meddele Martin, hvor mange bifamilier du skal behandle. For dette skal du betale et mindre beløb til materialer.

Den 7. februar kl. 19.00 afholder vi fællesmøde i Den Gamle Stald på Gl. Estrup i samarbejde med Randers BF og Kaløvig-Egnens BF – se annonce andetsteds i bladet.

Randers BF afholder den 7. februar kl. 19.00 fællesmøde i Den Gamle Stald på Gl. Estrup i samarbejde med Kaløvig-Egnens BF og Norddjurs BF – se annonce andetsteds i bladet.

Århus og Omegns BF Også i 2018 vil vi i samarbejde med Frit Oplysningsforbund tilbyde til kurser i Biavl for begyndere. Så kender du en der kunne bruge et begynderkursus, eller mangler du en julegave, så er der allerede nu åben for tilmeldingen. Der er 6 lektioner og kursusstart er den 12. marts. Pris 720 kr. Tilmelding på <https://www.fo.dk/udeliv/>

Der er 10% rabat hvis man bestiller nyhedsbrevet og kursus ved tilmelding online. Mandagshold: nr.18-1100, Tirsdagshold nr. 18-1101.

Vi går nu den stille tid i møde foreningsmæssigt, men du kan allerede nu reservere følgende datoer i 2018:

Fællesmøde med Tonny Tychsen

Randers, Norddjurs og Kaløvig-Egnens B.F. afholder fællesmøde
Onsdag den 7. februar kl 19 i Den Gamle Stald, Gl. Estrup, Randersvej 2, 8963 Auning

Tonny vil komme omkring følgende emner:

- Forskelligheden på dronninger og hvad skal jeg bruge?
- Dronningeavlerens arbejde og selektion på dyr der skal bruges til salg.
 - Min biavl, udfordringer med miljø og diversitet

Pris inkl. kaffe og lagkage 60 kr.

Tilmelding sker til en af formændene senest den 24. januar

Tirsdag den 30. januar 2018: Foredrag og bisnak med Peter Stougaard, mere senere.

Onsdag den 21. februar 2018: Generalforsamling. Dagsorden fremsendes i nyhedsbrev.

Er der medlemmer der er interesseret i bestyrelsesarbejde, kontakt da venligst formand@aarhusbiavl.dk.

God Jul og Godt Nytår.

Pf.v. Hans-Jørgen Jensen-Wettlaufer

SJÆLLAND OG ØERNE

Østsjælland BF Den 7. januar 2018, Mødestedet - Bredgade 1 - Haarlev kl. 14.00 - 17.00: Vi mødes til bobler og kransekage. Fælles hygge og snak.

Den 24. januar kl. 17.30-21.00: Vi starter med fællesspisning, årets lotteri og derefter generalforsamling. Indbydelse udsendes til alle medlemmer.

GENERALFORSAMLINGER

JYLLAND 8000-8999

Randers og Omegns BF afholder ordinær generalforsamling mandag den 22. januar kl. 19 på Naturskolen, Gudenåvej 20, 8920 Randers NV. Dagsorden iflg. vedtægterne. Efter generalforsamlingen vil der være honningbedømmelse, så de fremmødte opfordres til at bringe et glas/bæger honning uden etiket. Som sædvanligt vil der

være præmier til de tre bedste honninger. Foreningen er ved dette arrangement vært ved et let traktament af ost og rødvin.

Pb.v. Anne Marie

SJÆLLAND OG ØERNE

Flakkebjerg Herreds BF afholder ordinær generalforsamling tirsdag den 23. januar kl. 19.00 på Grønbrokskolen, Grønbovej 1 a, 4262 Sandved. Dagsorden jævnfør vedtægterne.

Pb.v. Bent Fr. Larsen

Midtsjællands BF indkalder hermed til ordinær generalforsamling torsdag den 1. februar kl. 20.00 på Værkerne Frederiksvej 27, 4180 Sorø.

Dagsorden ifølge vedtægterne. Forslag der ønskes behandlet på generalforsamlingen skal være formanden i hænde senest 10 dage før generalforsamlingen.

Mvh. Jan Cens Jensen

Østsjælland BF Den 24. januar 2018 i Aulaen - Bavneskolen, Dalby kl. 17.30 - 21.00.

ØBF afholder generalforsamling i flg. vedtægterne med indledende fællesspisning og lotteri. Indkaldelse sendes pr. mail til alle medlemmer 1. december. Evt. forslag fra medlemmer samt tilmelding til oest.biavl@gmail.com senest den 17. januar.

Vestjysk Biavlskonference

Lørdag 24. februar klokken 9.30-17.00

På Staby Efterskole, Nørrevej 2, 6990 Ulfborg

- Mit første år som økolog
- Mit første år med Flowhive
- Bier og neonikotinoide, hvad ved vi, og hvad ved vi ikke?
- Aktuelt om bisygdomme
- Danmarks Biavlerforenings overvågningsnetværk - hvad kan vi selv gøre for at holde de danske bier sunde?
- Afsætning af honning gennem De Fem Gårde
- Nyt på materielfronten

Biavler Karl Erik Jørgensen

Biavler Jimmy Jørgensen

Konsulent Ole Kilpinen

Bisygdomsinspektør Mogens Nielsen

Konsulent Ole Kilpinen

Biavler Karl Erik Jørgensen

Michael Pedersen, Aulumgaard

Pris: 175 kr (inklusive kaffe og frokost)

Tilmelding senest 18. februar til din formand eller på 2237 7076 / benny@gadenettet.dk

Arrangører: Foreningerne i Brande, Herning, Ringkøbing-Skjern, Holstebro og Lemvig

DANSK HONNING – ET NATURPRODUKT

Foredrag med Asger Søgaard Jørgensen, Danmarks Biavlerforening,
torsdag den 8. februar kl. 19-21.30
i Gjern Kultur- og Idrætscenter, Skovvejen 6, 8883 Gjern

Hammel og Omegns BF har inviteret Asger Søgaard Jørgensen til at komme og fortælle om, hvorvidt dansk honning er truet som naturprodukt. Hvad er konsekvenserne af øgede fund af neonicotinoider? Hvad bliver der gjort i Danmark og EU?

Asger vil også fortælle om biernes fødegrundlag, som det ser ud i dag og om der er en konkurrence mellem de vilde bier og honningbier. Til skade for de vilde bier, som det påstås? Hvad er sortshonning? Og hvad viser resultaterne af Danmarks Biavlerforenings sortshonningprojekt?

Endelig vil Asger fortælle, om der er grund til at

være bekymret for den øgede udbredelse af engbrandbæger og enkelte andre planter der indeholder pyrrolizidin alkaloider, som kan spores i honning.

Pris og tilmelding:

Prisen er 60 kr. inkl. kaffe og brød, som betales kontant eller med mobilePay ved indgangen.

Tilmelding er nødvendig af hensyn til kaffen mm. Send mail til Poul Fjeldsted senest søndag den 4. februar: fjeldstedpoul@gmail.com. Alle er velkomne også andre biavlerforeningers medlemmer.

På foreningens vegne

Poul Fjeldsted

Biavlerforening skifter navn

Den 1. november skiftede Vester Tørslev Biavlerforening navn, så foreningen i dag hedder Mariagerfjord Biavlerforening. Årsagen til navneskiftet er, at foreningen nu dækker hele Mariagerfjord Kommune.

Foreningen afholder sit første begynderkursus under det nye navn den 22. januar og afholdt allerede et opstartsmøde i slutningen af november. Det skriver Mariager Avis.

GLÆDELIG JUL OG GODT NYTÅR

Danmarks Biavlerforening ønsker biavlere og samarbejdspartnere en glædelig jul og et godt nytår.

Kontoret holder julelukket i perioden 24. december til 2. januar (begge dage inkl.).

ÅRETS FARVE ER RØD I 2018

Dronningen kan blive op til fem år gammel, men den går ned i ydelse efter to-tre år, og på det tidspunkt vil biavleren typisk skifte dronningen ud med en ny og yngre. Derfor har biavleren behov for at følge med i, hvor gammel dronningen er. På internationalt plan er der udviklet en særlig farvekode, der fortæller dronningens alder. Dronningen bliver mærket med en farveklat på rygskjoldet, der viser, hvilket år hun er født i. Farvekoden gentages i en femårig cyklus.

FARVEMÆRKNING AF DRONNINGER

År, der ender på 0 og 5: blå

År, der ender på 1 og 6: hvid

År, der ender på 2 og 7: gul

År, der ender på 3 og 8: rød

År, der ender på 4 og 9: grøn

Swienty... alt til biavl

Årets julegave idéer fra Swienty

Har du en biavler i familien, eller er du selv?
Uanset hvad, så er her nogle gode ideer til julegaver til biavleren.

105540	Swienty premium læderhandsker	165,00 kr.
106275A	Tobaks stilke	35,00 kr.
106100	Røgpuster kobber	440,00 kr.
106006	Magnet holder til røgpuster	319,00 kr.
106425	Tavletang med trægreb	99,00 kr.
107065	Swienty super gaffel	309,00 kr.
106440	Bibørste	39,00 kr.
106317	Stadekniv med trægreb	299,00 kr.
107916K	Refraktometer honning 13-25%	398,00 kr.

Alle priser er inkl. moms. ekskl. levering

I ønskes alle en god jul og
et godt nytår.
Vi ses i det nye år!

Vi holder juleferie
fra og med
lørdag 23.12.17
til og med
søndag 07.01.18

- Eget værksted
- Installationer af komplette anlæg på verdensplan
- Produktudvikling
- Hurtig levering

swienty

for better honey

Swienty A/S Hørtoftvej 16, Ragebøl
DK-6400 Sønderborg
Tel. +45 74 48 69 69
Fax +45 74 48 80 01

shop@swienty.com
www.swienty.com
Butik tirs-fre: 12.00-16.00
Telefontid: 09.00-16.00

Afsender: Danmarks Biavlerforening, Fulbyvej 15, 4180 Sorø

DANMARK

PP

SORTERET MAGASINPOST

ID nr. 42245